

24.1.2013

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

KANSALAIUUUSYKSIKÖN TILASTOKATSAUS, VUOSI 2012

1. Kansalaisuusyksikön tehtävistä

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on Suomen kansalaisuuden saamista, säilyttämistä, menettämistä ja siitä vapauttamista koskevien asioiden käsitteleminen ja ratkaiseminen sekä kansalaisuusaseman määrittäminen.

Suomen kansalaisuutta voi hakea joko hakemuksella tai ilmoituksella. Hakemusmenettely on tarkoitettu kaikille Suomessa asuville täysi-ikäisille ulkomaalaisille ja heidän huollossaan oleville alaikäisille lapsille. Kansalaisuuden myöntäminen hakemuksesta on harkinnanvaraista. Kansalaisuus voidaan myöntää, vaikka kaikki edellytykset eivät täytyisikään. Toisaalta hakijalla ei ole ehdotonta oikeutta saada kansalaisuutta, vaikka laissa säädetyt edellytykset täytyisivätkin.

Kansalaisuusilmoituksella Suomen kansalaisuutta voivat hakea vain tietyt henkilöryhmät, esimerkiksi entiset Suomen kansalaiset. Harkintavaltaa ilmoituksen ratkaisemisessa ei voi käyttää. Jos hakija täyttää edellytykset, hän saa Suomen kansalaisuuden. Toisaalta jos yksikin ehto jää täyttymättä, Suomen kansalaisuutta ei voi saada ilmoituksesta.

Kansalaisuusyksikön tehtävänä on myös määrittää viranomaisen tai asianosaisen pyynnöstä henkilön kansalaisuusasema, jos asialla on merkitystä

- Y Suomen kansalaisuuden olemassaolon kannalta
- Y kansalaisuuteen liittyvän oikeuden tai velvollisuuden kannalta
- Y viranomaisen henkilökisterissä olevan merkinnän oikeellisuuden kannalta
- Y ulkomaalaisen Suomessa oleskelun kannalta
- Y muun näihin verrattavissa olevan syyn kannalta.

2. Vireille tulleet kansalaisuusasiat

2.1. Kansalaisuushakemukset

Kansalaisuushakemusten määrä lisääntyi vuonna 2012 yli 39 % edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2012 kansalaisuutta haki hakemuksella 7 865 henkilöä, kun vuonna 2011 hakijoita oli 5 632. Hakijamäärän kasvu selittyy etenkin 1.9.2011 voimaan tulleella kansalaisuuslain muutoksella. Kansalaisuuden saamiseksi vaadittava asumisaika lyheni tuolloin kuudesta vuodesta viiteen vuoteen.

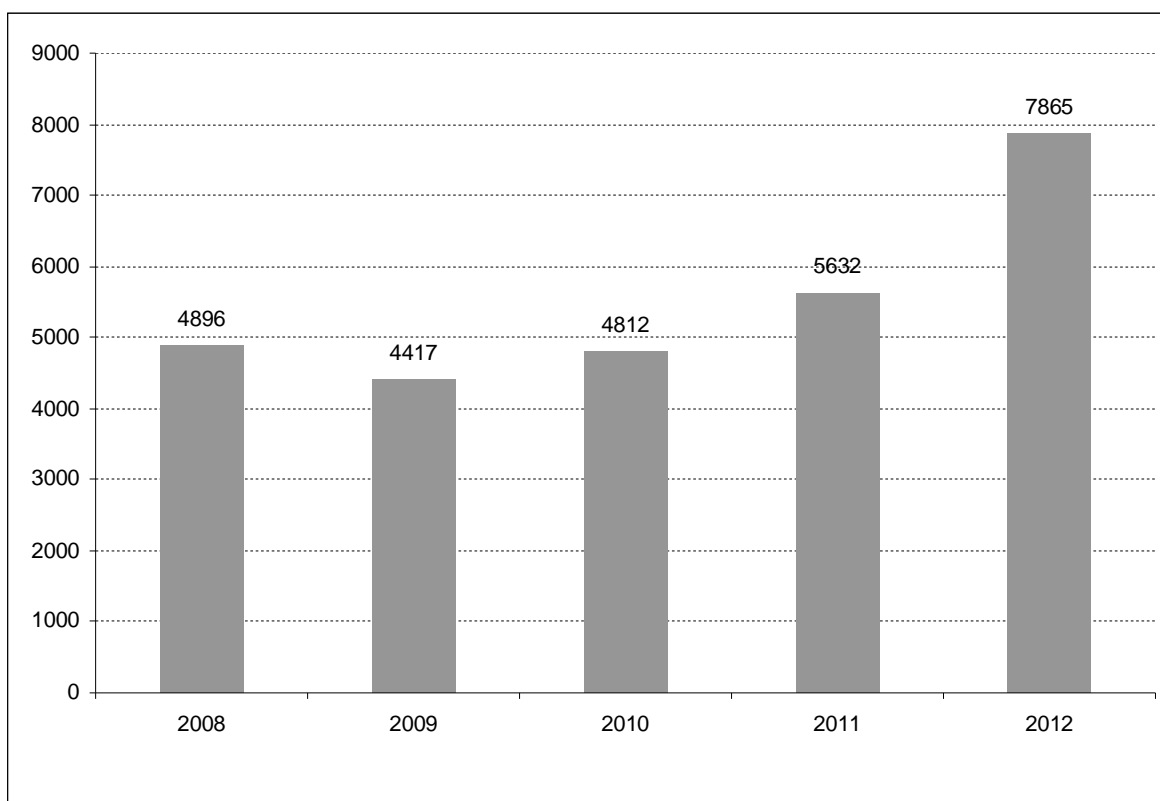
Vuosi	Hakijat
2012	7 865
2011	5 632
2010	4 812
2009	4 417
2008	4 896

Hakija voi hakea kansalaisuutta myös huollossaan olevalle alaikäiselle, Suomessa asuvalle lapselle. Lukuihin sisältyvät siten sekä aikuisten että lasten hakemukset.

www.migri.fi

Kansalaisuushakemukset, hakijat vuosina 2008–2012 (henkilömäärä)

Kansalaisuushakemusten suurimmat hakijaryhmät henkilömäärien mukaan ovat:

Kansalaisuushakemukset, TOP 10 -kansalaisuudet vuosina 2011 ja 2012 (henkilömäärä)

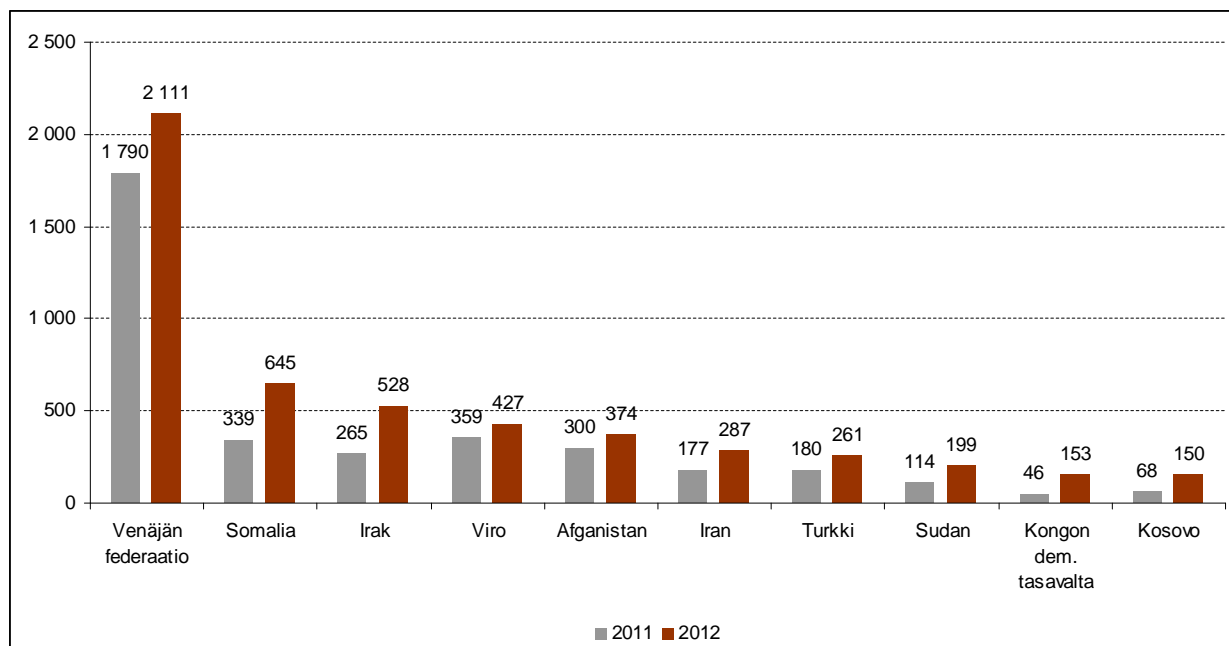
Hakijaryhmät	2012	2011	Muutos %
Venäjän federaatio	2 111	1 790	17,9
Somalia	645	339	90,3
Irak	528	265	99,2
Viro	427	359	18,9
Afganistan	374	300	24,7
Iran	287	177	62,1
Turkki	261	180	45,0
Sudan	199	114	74,6
Kongon demokraattinen tasavalta	153	46	232,6
Kosovo	150	68	120,6

Vuoteen 2011 verrattuna uusina ryhminä suurimpien hakijakansalaisuuksien TOP 10:ssä ovat Sudan, Kongon demokraattinen tasavalta ja Kosovo. Sudanilaisten ja Kongon demokraattisen tasavallan kansalaisten kansalaisuushakemusten lisääntyminen selittyy sillä, että näiden valtioiden kansalaisia valittiin Suomeen

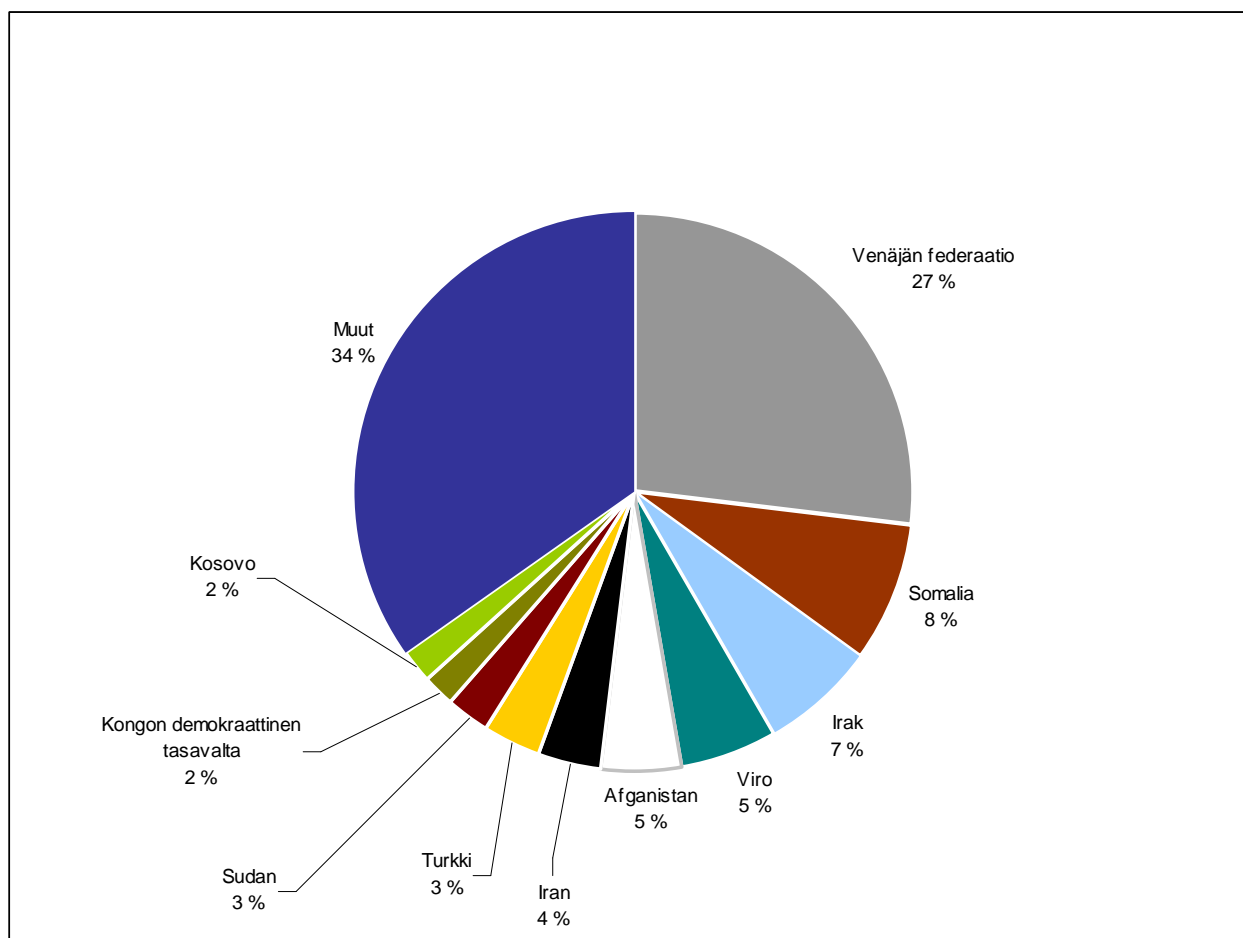
kiintiöpakolaisina 2000-luvulla. Joinakin aikaisempina vuosina suurimpien hakijaryhmien joukkoon ovat kuuluneet myös entisen Jugoslavian kansalaiset, joihin on sisältynyt nykyisen Kosovon, Montenegron ja Serbian kansalaisia. Nämä hakijat on esitetty ennen vuotta 2011 yhtenä ryhmänä sen vuoksi, että heillä ei ole ollut kansallista passia, mutta on ollut tiedossa, että he ovat entisen Jugoslavian kansalaisia.

Kansalaisuushakemukset, TOP 10 -kansalaisuudet vuosina 2011 ja 2012 (henkilömäärä)

Kansalaisuushakemukset, TOP 10 -kansalaisuudet 2012 (henkilömäärä)

2.2. Kansalaisuusilmoitukset

Vuonna 2012 pantiin vireille 889 kansalaisuusilmoitusta. Vuonna 2011 kansalaisuusilmoituksen teki 706 henkilöä.

Yli puolet, 460, vuonna 2012 vireille tulleista kansalaisuusilmoituksista oli entisten Suomen kansalaisten ilmoituksia. Vuonna 2011 yhteensä 233 asiakasta laitto vireille entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoituksen. Lisäksi vuonna 2011 kansalaisuusilmoituksen laitto vireille myös 34 entistä Suomen kansalaista, jotka olivat Pohjoismaan kansalaisia (ilmoitusperuste ennen 1.9.2011 voimaan tullutta lakimuutosta) ja 21 entistä Suomen kansalaista, jotka olivat menettäneet Suomen kansalaisuuden 22 vuotta täyttäessään riittämättömän yhteyden perusteella (ilmoitusperuste ennen 1.9.2011 voimaan tullutta lakimuutosta).

Kansalaisuusilmoitusten huomattava kasvu selittyy 1.9.2011 voimaan tulleella kansalaisuuslain muutoksella. Lakimuutoksella karsittiin erilaisia ilmoitustyyppisiä. Muutoksen jälkeen entiset Suomen kansalaiset ovat voineet saada Suomen kansalaisuuden takaisin ilmoituksella asuinpaikastaan riippumatta.

Vuonna 2012 Suomen kansalaisuutta haki nuoren henkilön ilmoituksella 228 henkilöä. Nuori, 18–22-vuotias ulkomaalainen voi saada Suomen kansalaisuuden

ilmoituksella, jos hän on viettänyt suuren osan lapsuuttaan ja nuoruuttaan Suomessa. Vuonna 2011 nuoren henkilön ilmoituksia pantiin vireille 235.

Suomalaisen isän avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta koskevia ilmoituksia pantiin vireille 120, kun niitä vuonna 2011 tuli vireille 80. Syntyperäisten pohjoismaiden kansalaisten ilmoituksia tuli vireille 74, kun niitä vuonna 2011 tuli vireille 94.

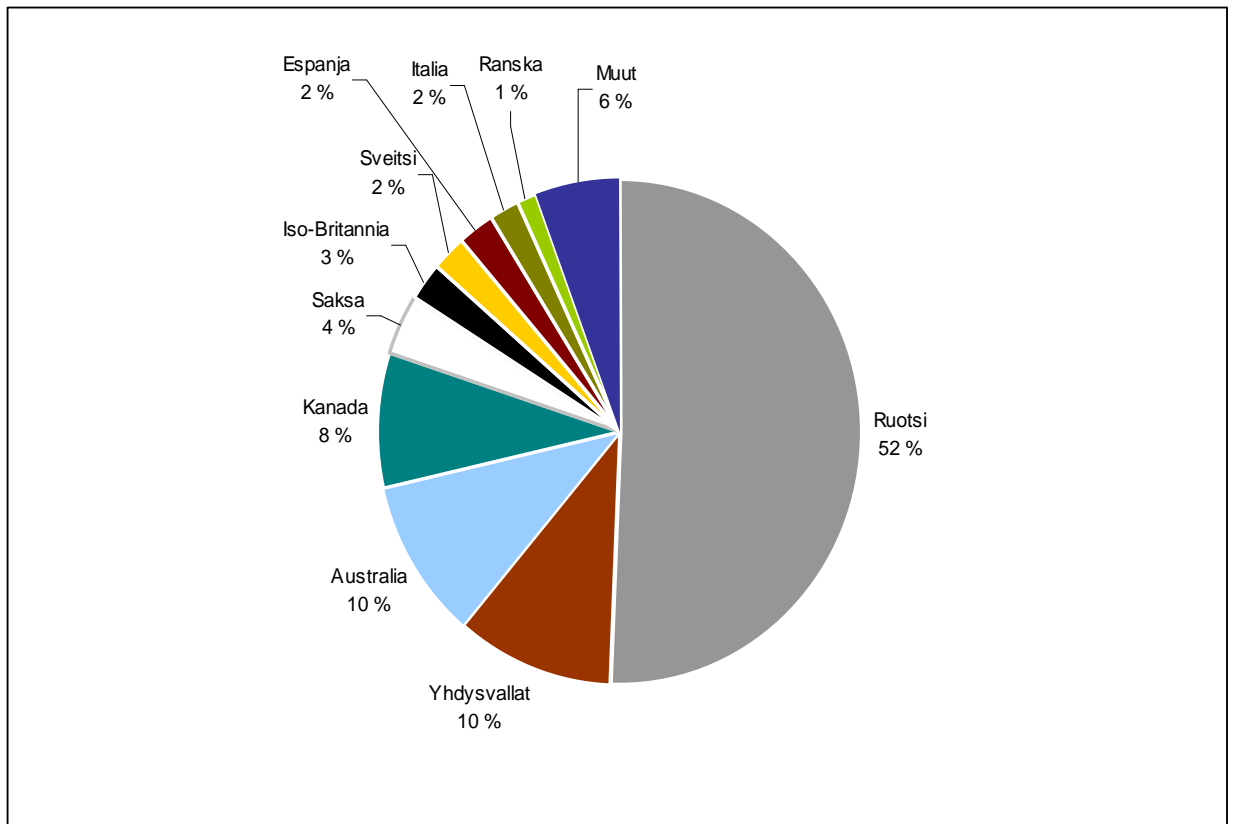
Vuonna 2012 vireille tulleet entisen Suomen kansalaisen ilmoitukset jakautuivat hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

**Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset,
TOP 10 -kansalaisuudet vuosi 2012 (henkilömäärä)**

Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset	2012
Ruotsi	234
Yhdysvallat	48
Australia	48
Kanada	39
Saksa	18
Iso-Britannia	12
Sveitsi	11
Espanja	11
Italia	9
Ranska	6

Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset vuonna 2012 (henkilömäärä)

2.3. Vapautumishakemukset

Hakemuksia Suomen kansalaisuudesta vapautumiseksi pantiin vireille 56 (2011: 50).

2.4. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Vuonna 2012 tuli vireille yhteensä 1 594 kansalaisuusaseman määrittämisasiä. Vuonna 2011 kansalaisuusaseman määrittämisasiöitä tuli vireille 1 139. Molempina vuosina suurin osa määrittämisasiöistä oli maistraatin tekemiä kansalaisuusaseman määrittämispöyntöjä.

Määrittämisasiöitä ei rekisteröidä ulkomaalaisasiöiden sähköiseen käsittelyjärjestelmään reaaliaikaisesti, vaan jälkikäteen. Erot vireille tulleiden määrittämisasiöiden määrissä johtuvat siis pitkälti rekisteröintikäytännöstä.

3. Ratkaistut kansalaisuusasiat

3.1. Kansalaisuushakemukset

Ajalla 1.1.–31.12.2012 tehtiin ratkaisuja kansalaisuushakemuksiin seuraavasti:

Ratkaistut hakemukset	2012	2011	Muutos-%
Hakijamäärä	9 853	4 525	117,7

Päätöksistä 87,2 % oli myönteisiä (2011: 91,6 %):

Myönteiset ratkaisut	2012	2011	Muutos-%
Hakijamäärä	8 596	4 153	107,0

Päätöksistä 7,5 % oli kielteisiä (2011: 5,1 %):

Kielteiset ratkaisut	2012	2011	Muutos-%
Hakijamäärä	737	231	219,0

Loput 5,3 % päätöksistä olivat raukeamis-, peruuttamis- ja tutkimattajättämispäätöksiä sekä virherekisteröintien korjaamisia.

3.2. Kansalaisuusilmoitukset

Ajalla 1.1.–31.12.2012 tehtiin ratkaisuja kansalaisuusilmoituksiin seuraavasti:

Ratkaistut ilmoitukset	2012	2011	Muutos %
Hakijamäärä	1 009	686	47,1

Myönteisen ilmoituspäätöksen sai 922 henkilöä eli 91,4 % päätöksen saaneista. Vuonna 2011 myönteisen päätöksen sai 641 henkilöä eli 93,4 % päätöksen saaneista.

Kielteisen päätöksen sai 31 henkilöä eli 3,1 % päätöksen saaneista. Vuonna 2011 kielteisen päätöksen sai 16 henkilöä eli 2,3 % päätöksen saaneista.

Loput 5,5 % päätöksistä olivat raukeamis-, peruuttamis- ja tutkimattajättämispäätöksiä sekä virherekisteröintien korjaamisia.

Ratkaistut ilmoitukset jakaantuivat hakuperusteen mukaan seuraavasti (koskee henkilömääriä):

Ilmoitustyyppi	2012	2011	Muutos -%
Nuori henkilö	250	215	16,3
Suomalaisen isän avioliiton ulkopuolella syntynyt lapsi	124	100	24,0
Syntyperäinen pohjoismaalainen	81	90	-10,0
Entinen Suomen kansalainen*	523	275	90,2
Ottolapsi	=/< 5	=/< 5	-

Lisäksi vuonna 2012 ratkaistiin 20 kansalaisuushakemuksena vireille pantua asiaa kansalaisuusilmoituksena, koska hakemuksen jättänyt henkilö täytti edellytykset kansalaisuuden saamiselle ilmoituksella.

* Entisiin Suomen kansalaisiin sisältyvät myös ne entiset Suomen kansalaiset ja nykyisen tai entisen Suomen kansalaisen jälkeläiset, jotka saivat kansalaisuuden vuoden 2003 kansalaisuuslain siirtymäsäännöksen mukaisella kansalaisuusilmoituksella (2012: 35 henkilöä, 2011: 37). Lisäksi entisiin Suomen kansalaisiin sisältyvät myös Pohjoismaan kansalaiset, jotka ovat entisiä Suomen kansalaisia (2012: =/< 5 henkilöä, 2011: 54, ilmoitusperuste ennen 1.9.2011 voimaan tullutta lakimuutosta).

3.3. Vapautumishakemukset

Suomen kansalaisuudesta voi vapautua hakemuksella. Myönteisen päätöksen saaminen edellyttää, että hakijalla on jo jokin toinen kansalaisuus Suomen kansalaisuuden lisäksi tai että hän on hakemassa toisen valtion kansalaisuutta. Viimeksi mainituissa tapauksissa myönteinen päätös sisältää ehdon, jonka mukaan hakijan on toimitettava määräajassa tieto vieraan valtion kansalaisuuden saamisesta Maahanmuuttovirastoon.

Vapautumishakemuksia ratkaistiin vuonna 2012 yhteensä 104 (2011: 76). Päätöksistä kielteisiä oli 2 ja loput päätökset olivat myönteisiä. Vapautumista hakeneiden henkilöiden määrä on kuitenkin pienempi kuin tehtyjen päätösten määrä, koska osalle hakijoista on tehty kaksi myönteistä päätöstä: ensin ehdollinen päätös Suomen kansalaisuudesta vapautumisesta ja myöhemmin lopullinen myönteinen vapautumispäätös.

3.4. Kansalaisuusaseman määrittämiset

Kansalaisuusaseman määrittämiä ratkaistiin vuonna 2012 yhteensä 2 106 (2011: 1 500).

4. Käsittelyajat

Vuonna 2012 kansalaisuushakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 381 vuorokautta, kun se vuonna 2011 oli 373 vuorokautta. Nopeimmin ratkaistujen kansalaisuushakemusten 10 prosentin osalta keskimääräinen käsittelyaika oli 62 vuorokautta (2011: 75). Hitaimmin ratkaistujen 10 prosentin osalta käsittelyaika oli 933 vuorokautta (2011: 903). Nopeimmin ja hitaimmin käsiteltyjen välillä olevan 80 prosentin osalta keskimääräinen käsittelyaika oli 352 vuorokautta (2011: 344).

Käsittelyajoissa on mukana myös se aika, jonka hakemus on muun viranomaisen kuin Maahanmuuttoviraston käsiteltävänä.

Kansalaisuushakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli vuonna 2012 edellistä vuotta pidempi sen vuoksi, että vuonna 2012 purettiin jonoutuneiden kansalaisuushakemusten jonoa vanhimmasta päästä. Samalla estettiin uuden jonon syntyminen käsittelemällä myös tuoreita kansalaisuushakemuksia.

Kansalaisuusilmoitusten keskimääräinen käsittelyaika vuonna 2012 oli 109 vuorokautta. Edeltävänä vuonna keskimääräinen käsittelyaika oli 110 vuorokautta.

5. Yhteenveto: Suomen kansalaisuuden saaneet

Suomen kansalaisuus myönnettiin vuonna 2012 yhteensä 9 518 henkilölle. Myönteisten ja kielteisten päätösten jakautuminen käy ilmi seuraavasta taulukosta:

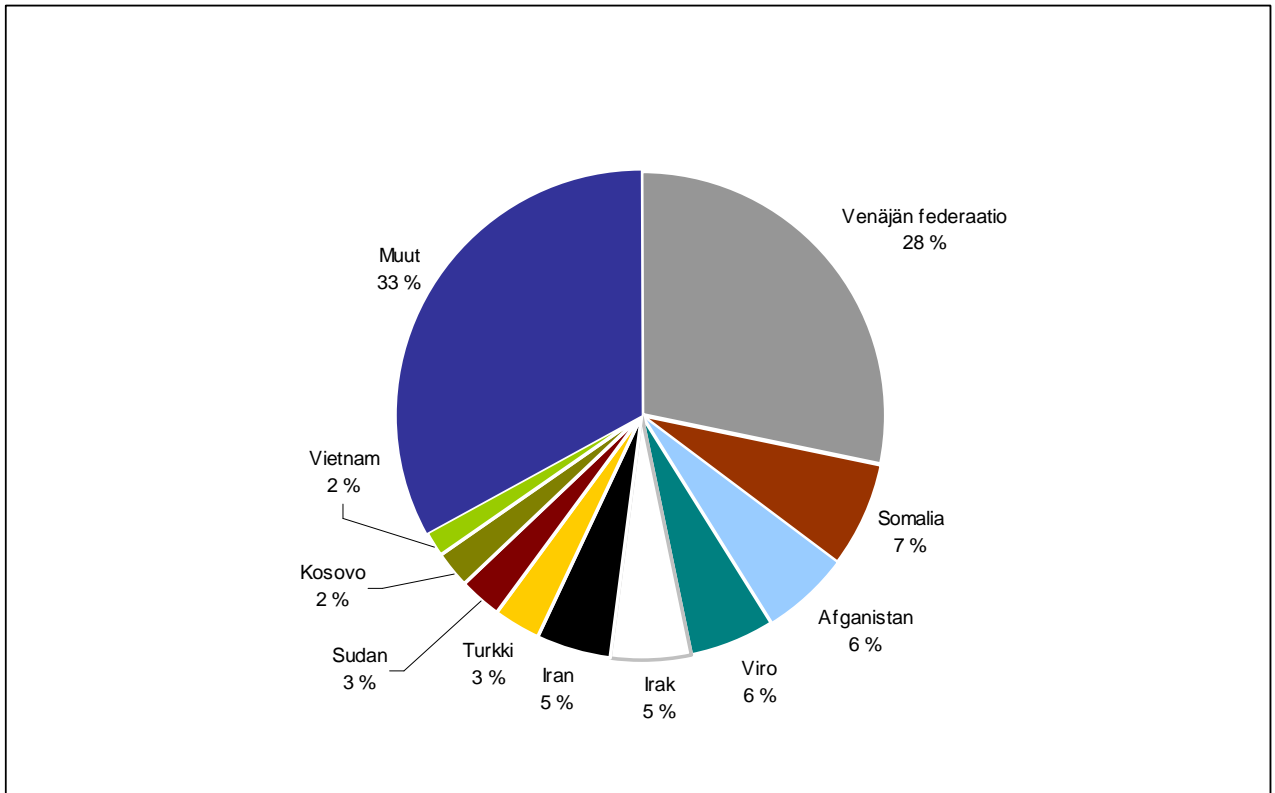
Päätöksen Suomen kansalaisuudesta saaneet vuonna 2012 (henkilömäärä)

	Vuosi 2012		Vuosi 2011	
	Myönteinen	Kielteinen	Myönteinen	Kielteinen
Hakemuksesta	8 596	737	4 153	231
Ilmoituksesta	922	31	641	16
Yhteensä	9 518	768	4 794	247

Myönteiset päätökset kansalaisuushakemuksiin jakoutuivat vuonna 2012 hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

Myönteiset hakemuspäätökset vuonna 2012, TOP 10 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

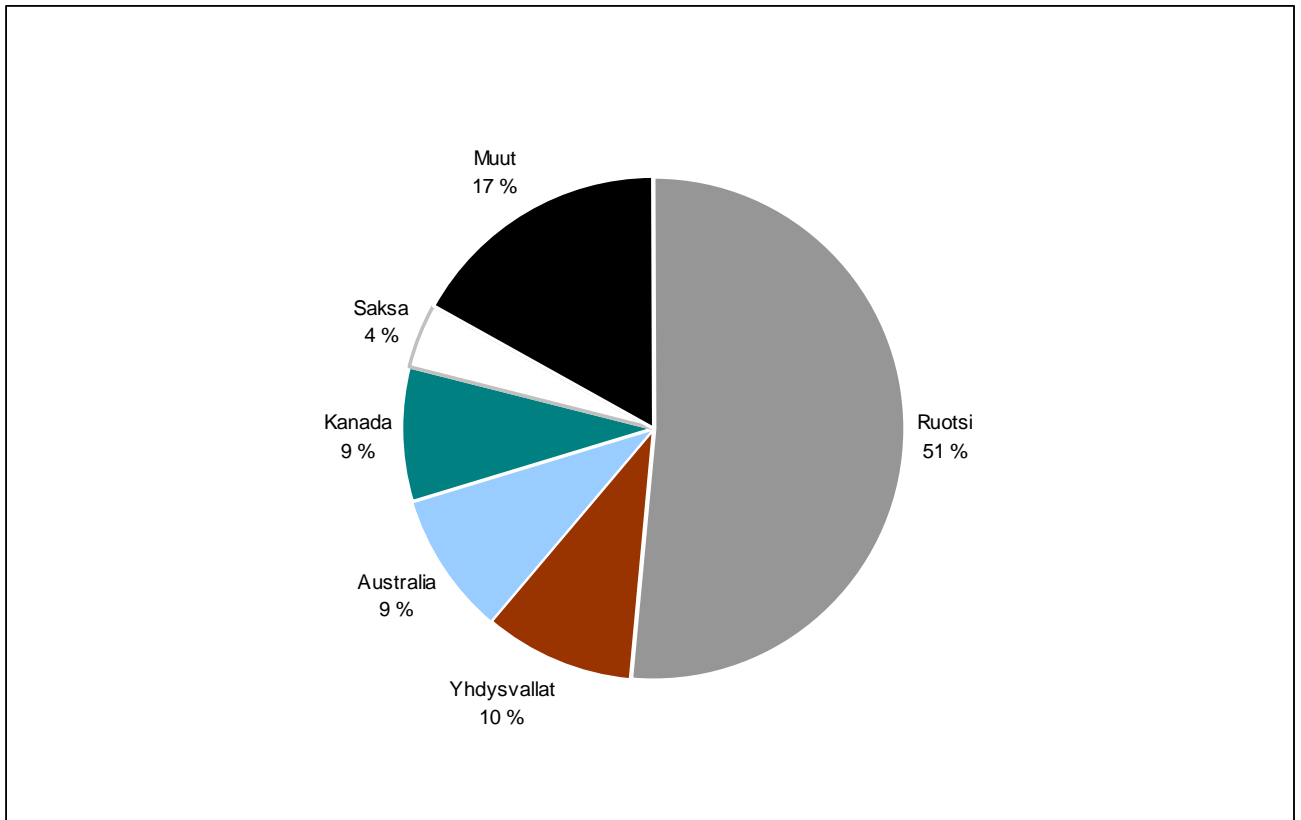
Kansalaisuushakemukset	Myönteinen
Venäjän federaatio	2 432
Somalia	593
Afganistan	508
Viro	483
Irak	439
Iran	435
Turkki	273
Sudan	234
Kosovo	208
Vietnam	136

Myönteiset päätökset entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukseen jakautuivat vuonna 2012 hakijoiden kansalaisuuden mukaan seuraavasti:

Päätökset entisen Suomen kansalaisen ilmoitukseen vuonna 2012, TOP 5 -kansalaisuudet (henkilömäärä)

Entisen Suomen kansalaisen kansalaisuusilmoitukset	Myönteinen
Ruotsi	245
Yhdysvallat	47
Australia	43
Kanada	41
Saksa	20

Lähde: Ulkomaalaisasioiden sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä UMA